

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра терапії і клінічної діагностики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету ветеринарної медицини

_____ проф. М.І. Цвіліховський

“ _____ ” _____ 2020 р.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

з інтегрованої дисципліни

**«ПРЕВЕНТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВ'Я
ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН»**

для підготовки фахівців ОС «Магістр»

**Магістерська програма «Ветеринарні превентивні технології
забезпечення здоров'я тварин»**

Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»
(шифр спеціальності) (назва спеціальності)

Денна форма (термін навчання 1,5 р.)

**Підготував – Голопура С.І., к.вет.н., доцент кафедри
терапії і клінічної діагностики**

Київ – 2020

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра терапії і клінічної діагностики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету ветеринарної медицини
_____ проф. М.І. Цвіліховський
“ _____ ” _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри терапії і клінічної
діагностики
Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2020 р.
Завідувач кафедри
_____ доц. В.М. Костенко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

інтегрованої дисципліни

Превентивні технології забезпечення здоров'я продуктивних тварин
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація Ветеринарні превентивні технології забезпечення здоров'я тварин
(назва спеціалізації)

Факультет ветеринарної медицини
(назва факультету)

Розробник – Голопура Сергій Іванович, доцент, к.вет.н.

Київ – 2020

1. Опис навчальної дисципліни

Превентивні технології забезпечення здоров'я продуктивних тварин (назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Магістр	
Галузь знань	21 – «Ветеринарія» (шифр і назва)	
Спеціальність	211 – «Ветеринарна медицина» (шифр і назва)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	645	
Кількість кредитів ECTS	17,9	
Кількість змістових модулів	9	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	–	
Форма контролю	Екзамен, Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1–2	
Семестр	2–3	
Лекційні заняття	107 год.	_____ год.
Практичні, семінарські заняття	–	_____ год.
Лабораторні заняття	259 год.	_____ год.
Самостійна робота	279 год.	_____ год.
Індивідуальні завдання	–	_____ год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	15,9 год. 12,1 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної програми полягає у поглибленні теоретичних знань у магістранта з діагностики, лікування та профілактики внутрішніх незаразних, інфекційних, інвазійних, акушерсько-гінекологічних та хірургічних хвороб продуктивних тварин, набутті теоретичних і практичних знань з діагностики, лікування та профілактики хвороб продуктивних тварин, отримання практичних навичок в проведенні превентивних заходів в тваринницьких господарствах та підготовка студента до самостійної наукової й практичної роботи.

Логіка і структура курсу «Превентивні технології забезпечення здоров'я продуктивних тварин» дозволить студентам засвоїти необхідний обсяг знань, що дає можливість досягти високого рівня професійної компетентності майбутніх фахівців.

Завдання:

- поглибити теоретичну підготовку із діагностики, лікування та профілактики внутрішніх незаразних, інфекційних, інвазійних, акушерсько-гінекологічних та хірургічних хвороб продуктивних тварин;
- поставити точний діагноз хворій тварині;
- оволодіти методами лабораторної діагностики різних матеріалів від хворих тварин;
- повести диференційну діагностику;
- оволодіти сучасними методами досліджень та заходами превентивних технологій забезпечення здоров'я продуктивних тварин
- навчитись ставити наукові експерименти та проводити їх статистичні обрахунки;
- отримати навички опрацювання літературних джерел з вибраної тематики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- сучасні методи досліджень хвороб продуктивних тварин;
- чинні закони та інші нормативно-правові акти щодо безпеки та розповсюдження хвороб продуктивних тварин.
- принципи контролю за охороною території України або її окремих регіонів від занесення з територій інших країн (чи інших неблагополучних щодо заразних хвороб місцевостей) збудників заразних хвороб тварин;
- організацію і проведення планових діагностичних досліджень і профілактичних обробок проти інфекційних та інвазійних хвороб;

- як організовувати і проводити загальнопрофілактичні та специфічні заходи щодо захисту населення від хвороб, спільних для тварин і людей;
- вивчати та оцінювати епізоотичний стан тваринницьких ферм, місцевості, пасовищ, водоймищ та інших об'єктів;
- заходи щодо охорони навколишнього середовища і тваринницьких об'єктів від проникнення збудників заразних хвороб;
- здійснювати контроль за дотриманням обслуговуючим персоналом ветеринарно-санітарних правил утримання, годівлі і водопою тварин;
- як організовувати профілактичну дезінфекцію, дезінвазію, дезінсекцію та дератизацію тваринницьких ферм та інших об'єктів;
- вивчити методику складання протиепізоотичних заходів по забезпеченню благополуччя господарств, населених пунктів щодо інфекційних та інвазійних хвороб;
- ознайомитись з існуючими Державними стандартами лабораторної діагностики інфекційних хвороб тварин бактеріальної, мікологічної та вірусної природи;
- повну схему лабораторної діагностики найважливіших бактеріальних інфекцій жуйних тварин;
- нові методи серологічної діагностики інфекційних захворювань тварин (ІФА, РІФ, ПЛР та ін.);
- методики життєвої діагностики інфекційних хвороб жуйних;
- ефективність сучасних протимікробних лікарських засобів широкого спектру дії;
- морфологічні змін крові жуйних тварин при застосуванні протимікробних лікарських засобів;
- біохімічні зміни крові у жуйних при застосуванні протимікробних лікарських засобів;
- сучасну динаміку найбільш поширених в Україні інфекційних хвороб жуйних тварин;
- епізоотологію інфекційних хвороб жуйних тварин.

вміти:

- ставити діагноз хвороби продуктивним тваринам;
- диференціювати від хвороб із подібними симптомами;
- проводити дослідження продуктивних тварин та об'єктів довкілля;
- розробляти і впроваджувати лікувально-превентивні заходи при різних хворобах продуктивних тварин у господарствах різної форми власності;
- володіти сучасними методами досліджень.
- передбачити можливість виникнення і поширення хвороб жуйних тварин;
- своєчасно визначати прогноз щодо перебігу і закінчення хвороби;
- запобігати виникненню ускладнень у тварин при щепленні, введенні

лікарських речовин, сироваток, тканинних препаратів, проведенні хірургічних операцій, проведенні масових ветеринарних обробок, транспортуванні тварин тощо;

- проводити санацію тваринницьких приміщень хімічними, біологічними і фізичними методами;
- проводити перевірку ветеринарних документів, транспортних засобів, огляд тварин та підконтрольних вантажів, що імпортуються, експортуються, є транзитними чи перевозяться в межах держави;
- організовувати і проводити профілактичний карантин;
- оформити експертизи при завершенні досліджень;
- проводити заходи щодо недопущення зараження фахівців ветеринарної медицини хворобами, спільними для тварин і людей, при виконанні ними комплексу заходів, спрямованих на ліквідацію хвороби;
- проводити заходи щодо недопущення зараження обслуговуючого персоналу хворобами, спільними для тварин і людей, при догляді за інфекційно хворими тваринами;
- проводити заходи щодо недопущення зараження населення, як споживачів тваринницької продукції, хворобами, спільними для тварин і людей.
-

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема лекційного заняття 1. Диспансеризація великої рогатої худоби на молочних фермах. Аналіз виробничих показників у жуйних, визначення їх статусу. Оцінка якості кормів та аналіз кормів. Умови утримання жуйних та їх аналіз.

Тема лекційного заняття 2. Превентивні міри по недопущенню внутрішніх хвороб великої рогатої худоби на молочних фермах. Превентивні заходи по недопущенню низьких виробничих показників у жуйних. Оцінка якості кормів та їх аналіз. Підбір кормів відповідно до фізіологічного стану тварини з метою недопущення хвороб жуйних.

Тема лекційного заняття 3. Проблема ацидозу у молочному скотарстві. Особливості діагностики, лікування та профілактики ацидозу у корів, спричиненого висококонцентратними раціонами направленими на високі удої молока. Особливості перебігу. Субклінічний ацидоз. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Лікування та профілактика. Вивчення заходів по недопущенню виникнення. Превентивні заходи по недопущенню вторинних захворювань, що розвиваються на фоні ацидозу.

Тема лекційного заняття 4. Проблема кетозу у молочному скотарстві. Особливості діагностики, лікування та профілактики кетозу у корів, спричиненого незбалансованими раціонами. Особливості перебігу. Субклінічний кетоз. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Лікування та профілактика. Вивчення заходів по недопущенню виникнення. Превентивні заходи по недопущенню вторинних захворювань, що розвиваються на фоні кетозу.

Тема лекційного заняття 5. Мікроелементози та превентивні міри по їх недопущенню у жуйних. Особливості діагностики, лікування та профілактики мікроелементозів у жуйних, спричиненого використанням місцевих кормів вирощених в біогеохімічних зонах і провінціях. Особливості перебігу. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Лікування та профілактика. Вивчення заходів по недопущенню виникнення. Превентивні заходи по недопущенню вторинних захворювань, що розвиваються на фоні мікроелементозів.

Тема лекційного заняття 6. Проблема гепатозу печінки у молочному скотарстві. Особливості діагностики, лікування та профілактики гепатозу у корів, спричиненого висококонцентратними раціонами направленими на високі удої молока. Особливості перебігу. Жирове переродження печінки. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Лікування та профілактика. Вивчення заходів по недопущенню виникнення. Превентивні заходи по недопущенню вторинних захворювань, та вибракування високоудійних корів.

Тема лекційного заняття 7. Особливості прояву (синдроматика), перебіг, принципи терапії і превентивні технології щодо недопущення хвороб новонароджених телят. Особливості діагностики, лікування та профілактики хвороб новонароджених телят, спричиненого високоінтенсивними технологіями направленими на високі удої молока у корів-матерів. Особливості перебігу. Патогенез. Симптоматика. Диференційна діагностика. Лікування та профілактика. Вивчення заходів по недопущенню виникнення. Превентивні заходи по недопущенню вторинних захворювань, що розвиваються на фоні імунодифіцитів.

Тема лекційного заняття 8. Теоретичні і організаційні основи профілактики захворювань свиней

Особливістю внутрішніх незаразних хвороб є те, що, крім явно хворих тварин, яким надається лікувальна допомога, є багато тварин клінічно здорових, але з низьким рівнем або порушеним білковим, вуглеводним вітамінним і мінеральними обмінами речовин. Такі тварини також потребують лікування. Хоча явних симптомів хвороби в них немає. Теоретичною основою загальної профілактики є загально біологічний закон про єдність організму тварин із навколишнім середовищем.

На профілактичному етапі диспансеризації проводять групову профілактику, для чого необхідно створити повноцінну кормову базу, яка відповідала б особливостям обміну речовин і рівню продуктивності тварин. Слід також забезпечити відповідність фізіологічних параметрів організму тварин гігієнічним умовам утримання і господарського використання їх.

Свині особливо вимогливі до рівня і якості протеїну, збалансованості амінокислотного складу. Утримування підсисних свиноматок на раціонах з оптимальним рівнем повноцінного протеїну сприяє підвищенню молочної продуктивності і ефективному використанню азоту корму на утворення молока.

Тема лекційного заняття 9. Особливості діагностики і профілактики захворювань поросят

Організм молодняку свиней відрізняється від дорослого рядом особливостей будови тіла, функцій кровотворної, дихальної та травної систем, обміну речовин, неспецифічної резистентності та імунної реактивності. У молодняку свиней спостерігаються постійні інтенсивні морфологічні і функціональні перебудови, які збігаються зі стадіями розвитку. Виділяють від трьох до п'яти стадій.

Одразу після народження в крові поросят майже відсутні імунно-глобуліни, що в сукупності з незначною кількістю лейкоцитів, низькою лізоцимною та бактерицидною активністю сироватки крові дає можливість характеризувати цей період як критичний для захисту поросят. Це є так званий віковий або фізіологічний імунний дефіцит, його перша фаза.

Тема лекційного заняття 10. Синдром діареї у поросят

Хвороби системи травлення дуже поширені і становлять від 40 до 60 % незаразної патології у тварин. Основні причини, які сприяють виникненню захворювань системи травлення, умовно поділяють на три групи. До першої групи відносять порушення умов годівлі та напування тварин: неповноцінні раціони за поживними і біологічно активними речовинами; раптовий перехід від одного типу годівлі на інший, що найчастіше буває при переведенні з пасовищного на стійлове утримання і навпаки; порушення технології заготівлі, збереження і підготовки кормів до згодовування; порушення співвідношення поживних і біологічно активних речовин (протеїну і цукру, кальцію і фосфору та ін.) і окремих кормів (грубих, соковитих і концентрованих) в раціонах; нерегулярна годівля та напування тварин; згодовування зіпсованих і недоброякісних кормів (гнилих, мерзлих, засмічених землею та сторонніми тілами); напування недоброякісною водою.

У свиней відмічають зниження апетиту, спотворений смак, підвищену спрагу, тварини більше лежать, зариваються в підстилку, перистальтику кишок чути на відстані, запор змінюється проносом, кал ущільнений або рідкий з домішками газів, слизу, крові; температура тіла може бути підвищена на 1 - 2°; пульс частий, малого наповнення, тони серця послаблені, відмічають іноді задишку. Внаслідок серцевої недостатності порушується газообмін, виникає ціаноз кінчиків вух, рильця, анемічність слизових оболонок. Пізніше температура тіла знижується, з'являються судоми окремих груп м'язів і тварина гине.

Тема лекційного заняття 11. Особливості діагностики і профілактики хвороб незаразної етіології у свиней

У господарствах актуальними є питання мікроклімату, годівлі, специфічної групової імунізації та диспансеризація тварин. В умовах, коли тварини круглий рік знаходяться в закритих приміщеннях, з порушенням нормативних параметрів мікроклімату і відсутності активної вентиляції, масово поширюються респіраторні, шлунково-кишкових патології на тлі гіпокінезії. В таких господарствах при порушенні норм годівлі та гігієни утримання у жуйних тварин виникають кетоз, гіпокальцемія, гіповітамінози, метрит-мастит-агалактія, гнійно-катаральний ендометрит, мастит, агалактія.

Для групової профілактики й терапії мінерально-вітамінної нестачі треба контролювати якість заготівлі кормів – сіна, сінажу, силосу, сінного і трав'яного борошна. У раціон включають траву, трав'яне борошно, вітамінне сіно, сінаж, силос високої якості, кухонну сіль, кальцієвофосфорні, магнієві й мікроелементні підкормки. При недостатній кількості або відсутності в господарствах вітамінних кормів роблять масову вітамінізацію тварин внутрішньом'язовим або підшкірним введенням концентратів вітамінів. Застосовують ультрафіолетове опромінення тварин.

Тема лекційного заняття 12. Диференційна діагностика та профілактика хвороб птиці, що виникають внаслідок порушення білкового обміну (амінокислотне живлення)

Тема лекційного заняття 13. Диференційна діагностика та профілактика хвороб птиці, що виникають внаслідок порушення вітаміно-мінерального обміну

Тема лекційного заняття 14. Стрес і його профілактика у птиці

Тема лекційного заняття 15. Сучасні засоби групової неспецифічної і специфічної профілактики хвороб птиці

Змістовий модуль 4

Тема лекційного заняття 1. Технології вирощування тварин в закритих приміщеннях та збереження кормів сприяють розмноженню мікроскопічних грибів та підвищеній концентрації грибів у приміщеннях та мікотоксинів у кормах, це ускладнює перебіг хвороб та вимагають додаткових засобів захисту тварин. Крім того безпосередньо впливає на якість молочної продукції. Викликають певну складність в діагностиці оскільки як правило діють не поодинокі та вибірково бо концентруються в окремих осередках неякісних кормів. Ефективна і якісна боротьба з інфекцією не можлива без ефективних лікарських засобів, що використовуються в різних формах і

мають особливості застосування. Розгляд Закону України про ветеринарну медицину та проведення протиепізоотичних заходів при хворобах жуйних тварин

Тема лекційного заняття 2. Виникнення ящуру в Великобританії змусило Світ переглянути заходи з профілактики і боротьби з емерджентними хворобами. Лекція розглядає професійні та законодавчі зміни, щодо емерджентних хвороб в Україні. Активна співпраця та торгівля з країнами Світу, що розміщені на різних континентах та кліматичних поясах неможлива баз МЕБ (міжнародне епізоотичне бюро). Ця організація є визначальною при розгляді актуальності та пріоритетних напрямків в організації заходів з ліквідації інфекційних хвороб.

Тема лекційного заняття 3. Останніми роками спостерігається загострена епідемічна та епізоотична ситуація з туберкульозу по всій території України, що ускладнює боротьбу з цим антропозоонозним захворюванням. Наукові відкриття з даної тематики говорять лиш про складність і мало вивченість збудника захворювання та методів діагностики хвороби. Бруцельоз тварин дуже небезпечна хвороба особливо для людини оскільки має хронічний перебіг, погано лікується та спричиняє безпліддя. Самовидуження спостерігається протягом 7-9 років. В Україні бруцельоз тварин ліквідований але спостерігаються поодинокі серологічні реакції у тварин. Неблагополуччя з бруцельозу у сусідніх країнах і можливість заносу збудника інфекції робить це захворювання актуальним і на сьогодні.

Тема лекційного заняття 4. Стабільну нішу в епізоотичному профілі навіть при сучасних методах ведення тваринництва займають природно осередкові хвороби. Лептоспіроз – природноосередкове захворювання тварин, що призводить до значних економічних збитків в наслідок недоотримання продукції та абортів у тварин. Розроблено достатньо методів лікування та вакцинопрофілактики хвороби однак відсоток враження поголів'я в країні з цієї інфекції тримається майже на рівні.

Тема лекційного заняття 5. Хвороби вражаючі статеву систему тварин в сучасних умовах виробництва молочної продукції призводять до значних економічних збитків із-за недоотримання молока та приплоду. Економічна ефективність ведення тваринництва погіршується витратами на ветеринарно-санітарні заходи та ускладнюється лікування хворих тварин. Хламідія – внутрішньоклітинний паразит, що має особливості в розвитку та прояву хвороби, це і обумовлює складність в діагностиці та ліквідації інфекції. Тим більше, що сам збудник є імунодепресантом і виготовленні вакцини малоефективні.

Тема лекційного заняття 6. В 30-тих роках епізоотичне неблагополуччя з ЕМКАРУ перевищувало сибірку і на сьогодні ЕМКАР та інші клостридіози періодично реєструються на території України приносячи економічні збитки народному господарству. Захищена докторська дисертація Бойко А.І. розглядає ряд актуальних питань сьогодення та вказує на основні превентивні заходи з даної патології.

Тема лекційного заняття 7. Виникнення факторних хвороб як вірусної так і бактеріальної етіології вказують на недоліки організаційно-господарських, зоотехнічних, ветеринарно-санітарних та превентивних заходів в технології вирощування жуйних тварин, свиней і птиці. Ліквідація порушень технології, неузгоджень дій та точок ризику у отриманні продукції, а також організація ветеринарно-санітарних та протиепізоотичних заходів дозволяє уникнути вагомих економічних збитків при цих технологіях.

Тема лекційного заняття 8. Останніми роками у країнах світу, а особливо у країнах східної Європи спостерігається напружена ситуація з класичної та африканської чуми свиней. Основою превентивних заходів в Україні є недопущення занесення збудника цих хвороб та оперативне реагування на поодинокі загрозливі випадки.

Тема лекційного заняття 9. Парвовірусна інфекція та репродуктивно-респіраторний синдром свиней в Україні реєструється з 2003 року, епізоотична ситуація з цих хвороб ускладнюється асоційованим перебігом захворювань в результаті чого збільшується кількість випадків хвороби та залучаються більший асортимент специфічних та превентивних препаратів.

Тема лекційного заняття 10. Переймаючи досвід країн Західної Європи Україна залучилась до виконання програми викорінення хвороби Ауескі. Використання нових засобів

діагностики та імунопрофілактики дає можливість значно покращити епізоотичну ситуацію в першу чергу у племінних господарствах України.

Тема лекційного заняття 11. Напружена епізоотична ситуація з грипом птиці призвела до адаптації збудника до організму свиней у Північній Америці, що створило загрозливу епідемічну ситуацію з грипу людей в США. В лекції розглядаються особливості збудника та превентивних заходів на прикладі Сполучених Штатів Америки.

Тема лекційного заняття 12. Виникнення особливо небезпечних хвороб птиці в Україні сприяє її географічне положення. Особливо це актуально для Південного Сходу України де перетинаються міграційні шляхи перелітних птахів. В цій лекції розглядаються основні превентивні заходи з недопущення занесення збудника на територію країни і швидку локалізацію і ліквідацію вогнища інфекції.

Тема лекційного заняття 13. Епізоотія грипу птиці на Кримському Півострові спонукала департамент ветеринарної медицини провести ряд наукових досліджень з протиепізоотичних заходів (діагностики, профілактики, локалізації, ліквідації епізоотії). А також удосконалити нагляд та контроль на рівні державних служб.

Тема лекційного заняття 14. Грип птиці (чума птиці) та Ньюкаслська хвороба (псевдо чума птиці) подібні між собою за рядом ознак. Тому є актуальним розглянути сучасні особливості методів діагностики та превентивних заходів.

Тема лекційного заняття 15. Вирощування водоплавної птиці має ряд особливостей. Різні технології вирощування птиці направлені на отримання м'яса, печінки, яєць, пуху і пір'я. Особливості утримання споживання продукції і різноманітність захворювань відображається і на ветеринарно-превентивних заходах.

Змістовий модуль 5.

Тема лекційного заняття 1. Особливості превентивних технологій за оводових хвороб продуктивних тварин. Особливості діагностики, лікування та профілактики за ентомозів тварин, спричинених личинками оводів (**кривеліоз, едемагеноз цефаноміоз, фарингоміоз**). Цикл розвитку збудників. Морфологічні особливості збудників та їх диференціація. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Лікування та профілактика за кожною хворобою. Вивчення тотальних, мікро- препаратів, личинок різних стадій розвитку, імаго. Диференційна діагностика збудників хвороб. Заходи боротьби з ними та особливості проведення при кожному захворюванні.

Тема лекційного заняття 2. Особливості попередження хвороб продуктивних тварин, спричинених безкрилими комахами. Ентомози птиці.

Характеристика представників безкрилих комах та їх ветеринарне значення. Цикл розвитку волосодів, вошей, бліх, кровососок, пухоперодів. Морфологічні особливості та їх диференціація. Епізоотологічні особливості. Клінічні ознаки хвороб, викликаних безкрилими комахами. Діагностика, заходи боротьби, лікування та профілактика. Методи проведення дезінсекції. Розробка заходів боротьби з безкрилими комахами.

Тема лекційного заняття 3. Особливості превентивних технологій за акарозів продуктивних тварин. Систематичне положення кліщів. Економічні втрати, спричинені кліщами. Особливості діагностики, лікування та профілактики за акарозів тварин. Акариформні та паразитиформні кліщі, особливості їх розвитку. Загальні заходи боротьби та профілактики з акарозами тварин. Саркоптози тварин. Псороптози тварин. Демодекоз тварин. Хоріоптоз тварин. Кнемідокоптоз. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Особливості диференціальної діагностики. Превентивні технології забезпечення здоров'я тварин за акарозів. Систематичне положення паразитиформних кліщів. Цикл розвитку іксодід. Морфологічні особливості іксодід різних родів. Епізоотологічні особливості. Особливості проведення дезакаризації приміщень.

Тема лекційного заняття 5. Особливості профілактики та заходів боротьби за піроплазмідозів продуктивних тварин (бабезіоз свиней, тейлеріози). Систематичне положення найпростіших. Загальна характеристика найпростіших, циклу розвитку представників цього класу. Економічні втрати, спричинені найпростішими. Особливості діагностики, лікування та профілактики за протозоозів тварин. Цикл розвитку збудників піроплазмідозів. Морфологічні особливості збудників та їх диференціація. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Лікування. Вивчення

мікро- препаратів збудників протозоозів. Диференційна діагностика збудників хвороб. Вивчення зразків антипротозойних препаратів. Виписування рецептів. Боротьба з біологічними переносниками.

Тейлеріози жуйних, поширення, діагностика, заходи боротьби та профілактики.

Тема лекційного заняття 6. Особливості діагностики та заходів боротьби з хворобами, спричинені джгутиковими. Визначення хвороб спричинених джгутиковими особливості перебігу та циклу розвитку. Морфологічні особливості збудників та їх диференціація. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Лікування та профілактика за кожною хворобою. Вивчення мікро- та макропрепаратів саркоцист. Диференційна діагностика збудників хвороб. Вивчення зразків антипротозойних препаратів. Виписування рецептів..

Тема лекційного заняття 7. Визначення хвороби. Циклу розвитку. Морфологічні особливості збудників та їх диференціація. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Лікування та профілактика. Вивчення мікро- препаратів. Диференційна діагностика збудників хвороб. Вивчення зразків антипротозойних препаратів. Виписування рецептів. Дослідження проб фекалій від різних видів тварин. Особливості поширення та заходів боротьби.

Тема лекційного заняття 8. Особливості превентивних технологій за хвороб жуйних, спричинених прокаріотами. Еперитрозоозни. Еперитрозоозни тварин, Визначення хвороб спричинених прокаріотами особливості перебігу та циклу розвитку. Морфологічні особливості збудників та їх диференціація. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Лікування та профілактика за кожною хворобою. Диференційна діагностика збудників хвороб.

Тема лекційного заняття 9. Шистомози тварин. Економічні втрати, спричинені трематодозами на прикладі шистосомозу. Життєвий цикл. Морфологічні особливості збудників. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Заходи боротьби. Особливості профілактики.

Тема лекційного заняття 10. Особливості превентивних технологій за ларвальних та імагінальних цестодозів продуктивних тварин.

Цикл розвитку авітелінеїд, стилонем, еритем тощо. Морфологічні особливості збудників. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Заходи боротьби та профілактики. Преімагінальна дегельмінтизація овець. Хіміопротекція монієзії на вівцефермах. Вивчення тотальних, мікро- препаратів монієзії, тізанієзії, їх яєць. Проміжних хазяїв (орібатидних кліщів, комах-сіноїдів). Зразків антигельмінтиків. Дослідження фекалій жуйних. Виписування рецептів.

Тема лекційного заняття 11. Особливості превентивних технологій за шлунково-кишкових стронгілідозів жуйних.

Визначення хвороб. Цикл розвитку цих збудників. Морфологічні особливості збудників та їх диференціація. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Диференційна діагностика шлунково-кишкових стронгілідозів жуйних. Лікування та профілактика.

Тема лекційного заняття 12. Особливості превентивних технологій за рабдитадозів продуктивних тварин. Стронгілоїдози тварин. Визначення хвороб. Цикл розвитку збудників. Морфологічні особливості збудників. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Заходи боротьби та профілактики.

Тема лекційного заняття 13. Особливості превентивних технологій за трихуратозів тварин та птиці. Трихуратози та капіляріози. Визначення хвороб. Цикл розвитку трихурусу, капіляріозів. Морфологічні особливості збудників. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Заходи боротьби та профілактики.

Тема лекційного заняття 14. Особливості превентивних технологій за філяріатозів продуктивних тварин. Онхоцеркоз, парафіляріоз, стенофіляріатоз. Визначення хвороб. Цикл розвитку. Морфологічні особливості збудників. Епізоотологічні особливості. Патогенез. Симптоматика. Діагностика. Особливості дослідження крові, шкіри. Заходи боротьби та профілактики.

Тема лекційного заняття 15. Принципи застосування антигельмінтних препаратів. Лікувально-профілактичні заходи при гельмінтозах тварин. Вимоги, яким препарати повинні відповідати. Поділ антгельмінтиків за механізмом дії по Кротову. Основні заходи профілактики розвитку поширення у паразитів лікоопірності. Від чого залежить ефективність терапії. План оздоровлення господарств від гельмінтозів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
1		лекції	п	лаб	інд	сам.р.
2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Диспансеризація великої рогатої худоби на молочних фермах (Аналіз виробничих показників та умов утримання)	13	2	-	6	-	5
Тема 2. Превентивні міри по недопущенню внутрішніх хвороб у жуйних на фермах різної форми власності.	13	2	-	6	-	5
Тема 3. Особливості превентивних технологій за ацидозу у молочному скотарстві.	13	2	-	6	-	5
Тема 4. Особливості превентивних технологій за кетозу у молочному скотарстві.	12	1	-	6	-	5
Тема 5. Особливості превентивних технологій за мікроелементозів у жуйних.	10	-	-	6	-	4
Тема 6. Особливості превентивних технологій за гепатозу печінки у високопродуктивних молочних корів.	10	2	-	4	-	4
Тема 8. Особливості превентивних технологій за хвороб новонароджених телят.	12	2	-	6	-	4
Тема 9. Теоретичні і організаційні основи профілактики захворювань свиней	10	2	-	4	-	4
Тема 10. Особливості діагностики і профілактики захворювань поросят	10	2	-	4	-	4
Тема 11. Синдром діареї у поросят	10	2	-	4	-	4
Тема 12. Особливості діагностики і профілактики хвороб незаразної етіології у свиней	10	-	-	6	-	4
Тема 13. Диференційна діагностика та профілактика хвороб птиці, що виникають внаслідок порушення білкового обміну (амінокислотне живлення)	10	2	-	4	-	4
Тема 14. Диференційна діагностика та профілактика хвороб птиці, що виникають внаслідок порушення вітаміно-мінерального обміну	10	2	-	4	-	4
Тема 15. Стрес і його профілактика у птиці	10	2	-	4	-	4
Тема 16. Сучасні засоби групової неспецифічної і специфічної профілактики хвороб птиці	10	-	-	6	-	4
Разом	163	23		76		64
Модуль 4			-		-	
Тема 1. Мікози та мікотоксикози жуйних тварин – особливості виникнення та прояву. Закон України про ветеринарну медицину та проведення протиепізоотичних заходів при хворобах жуйних тварин		2		2		3
Тема 2. Емерджентні хвороби жуйних та особливості заходів профілактики і боротьби з ними. Карантинні хвороби за МЕБ та особливості проведення профілактичних та протиепізоотичних заходів в сучасних умовах		2		2		3
Тема 3. Епізоотологічні особливості, превентивно-		2		2		3

профілактичні та протиепізоотичні заходи при туберкульозі та бруцельозі жуйних тварин						
Тема 4. Епізоотологічні особливості, превентивно-профілактичних та протиепізоотичні заходів при природно осередкових хворобах на прикладі лептоспірозу жуйних тварин		2		2		3
Тема 5. Епізоотологічні особливості, превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при хворобах, що вражають статеву систему тварин (хламідіоз тварин)		2		2		3
Тема 6. Превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при клостридіозах тварин (СМКАР, злаякісний набряк)		2		2		3
Тема 7. Превентивні заходи з ліквідації факторних хвороб жуйних		2		2		3
Тема 8. Епізоотична ситуація класичної чуми свиней та африканської чуми свиней у світі, особливості їх діагностики та ліквідації		2		2		3
Тема 9. Парвовірусна інфекція та репродуктивно-респіраторний синдром свиней в Україні		2		2		3
Тема 10. Епізоотичні особливості хвороби Ауескі та результати впровадження міжнародної програми з викорінення хвороби Ауескі в Україні.		2		2		3
Тема 11. Грип свиней - особливості та ризики впливу на епідемічну ситуацію у Світі.		2		2		3
Тема 12. Фактори розповсюдження інфекційних хвороб птиці та особливості їх ліквідації		2		2		3
Тема 13. Грип птиці епізоотологія та запобігаючи заходи з його виникнення в Україні		2		2		3
Тема 14. Особливості встановлення діагнозу, епізоотичного перебігу та заходів з профілактики хвороби Ньюкаслської хвороби		2		2		3
Тема 15. Інфекційні хвороби водоплавної птиці особливості поширення та превентивні заходи з ліквідації.		2		2		3
Усього годин		30		30		45
Змістовий модуль 5. Превентивні ветеринарні технології за арахноентомозів, протозоозів та гельмінтозів продуктивних тварин						
Тема 1. Особливості превентивних технологій за оводових хвороб	7	2	-	2	-	3
Тема 2. Особливості превентивних технологій за хвороб, спричинених безкрилими комахами	8	2	-	2	-	4
Тема 3. Особливості превентивних технологій за хвороб жуйних спричинених крилатими комахами	6	2	-	2	-	2
Тема 4. Особливості превентивних технологій за акарозів	8	2	-	2	-	4
Тема 5. Особливості профілактики та заходів боротьби за піроплазмідозів.	6	2	-	2	-	2
Тема 6. Особливості діагностики та заходів боротьби з представниками родини Eimeriidae.	9	2	-	3	-	4
Тема 7. Особливості діагностики та заходів боротьби з хворобами, спричинених джугиговими	6	2	-	2	-	2

Тема 8. Особливості превентивних технологій за хвороб продуктивних тварин та птиці, спричинених прокаріотами.	9	3	-	2	-	4
Тема 9. Особливості превентивних технологій за трематодозів	7	1	-	2	-	4
Тема 10. Особливості превентивних технологій за цестодозів	8	2	-	2	-	4
Тема 11. Особливості превентивних технологій за аскаридатозів і стронгілідозів	6	2	-	2	-	2
Тема 12. Особливості превентивних технологій за рабдитадозів	6	2	-	2	-	2
Тема 13. Особливості превентивних технологій за трихуратозів	6	2	-	2	-	2
Тема 14. Особливості превентивних технологій за філяріатозів	8	2	-	2	-	4
Тема 15. Особливості превентивних технологій за спіруратозів та акантоцефальозів	5	2	-	1	-	2
Разом за змістовим модулем 5	105	30	-	30	-	45
Курсовий проект (робота) з (якщо є в робочому навчальному плані)	-	-	-	-	-	-
Усього годин	105	30	-	56	-	45

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Диспансеризація жуйних в умовах ферм різних форм власності. (Виїзне заняття)	6
2	Загальні превентивні заходи по недопущенню внутрішніх хвороб у жуйних.	6
3	Превентивні технології за хвороб передшлунків у жуйних.	6
4	Превентивні технології за порушення білкового вуглеводного і жирового обміну у жуйних.	6
5	Превентивні технології за порушення обміну макро- і мікроелементів у жуйних.	6
6	Превентивні технології за хвороб печінки у жуйних.	4
7	Превентивні технології за хвороб новонароджених у жуйних тварин (Виїзне заняття).	6
8	Методи фіксації та приборкання свиней. Техніка відбору крові в свиней	2
9	Загальне і спеціальне дослідження свиней	2
10	Терапевтична техніка при лікуванні хвороб свиней	2
11	Діагностика лікування та профілактика хвороб системи дихання в свиней	2
12	Діагностика лікування та профілактика хвороб м'язів, кісток та суглобів у свиней	2
13	Діагностика лікування та профілактика хвороб системи травлення в свиней	2
14	Діагностика лікування та профілактика хвороб шкіри в свиней	2
15	Діагностика лікування та профілактика порушень обміну речовин	2

	у свиней	
16	Особливості інкубації птиці на промислових інкубаторах. Причини виникнення, діагностика та профілактика хвороб ембріонів Біобезпека під час інкубування яєць птиці приватних і фермерських господарств.	2
17	Особливості відбору та дослідження крові птиці Ч 1	2
18	Особливості відбору та дослідження крові птиці Ч 2	2
19	Диференційна діагностика та профілактика хвороб птиці, що виникають при отруєннях	2
20	Особливості прояву стресу у птиці залежно від ряду птиці. Технологічні і хіміотерапевтичні заходи профілактики стресу у птиці	2
21	Діагностика та профілактика хвороб органів яйцеутворення птиці	2
22	Класифікація сучасних засобів специфічної профілактики вірусних хвороб птиці. Головні фірми виробники	2
23	Класифікація сучасних засобів специфічної профілактики бактеріальних хвороб птиці. Головні фірми виробники	2
	Разом	76
	Модуль 4	
1	Діагностичні дослідження – як основний превентивний захід при інфекційних хворобах тварин. Техніка і методика проведення діагностичних досліджень тварин при підозрі на інфекційне захворювання. Дослідження показників неспецифічної резистентності тварин. Вплив імунологічної реактивності на показники продуктивності та спадковості. Особливості перебігу, діагностики та ліквідації ящуру	2
2	Епізоотологічні особливості, превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при стахіботріотоксикозі, кампілобактеріозі, рекетсіозі жуйних тварин	2
3	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації вірусної діареї, інфекційного ринотрахеїту, лейкозу великої рогатої худоби	2
4	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації клостридіозів тварин	2
5	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації повільно перебігаючих хвороб	2
6	Превентивні заходи з лікування та ліквідації факторних хвороб дрібних жуйних	2
7	Епізоотичний процес та протиепізоотичні заходи при ензоотичному енцефаломієліті свиней.	2
8	Діагностика та заходи з ліквідації асоційованого перебігу трансмісивного гастроентериту свиней.	2
9	Роль цирковірусної інфекції в епізоотичному процесі з асоційованих хвороб свиней	2
10	Мікотоксикози свиней перебіг та ускладнення.	2
11	Секундарні та факторні захворювання у свиней.	2
12	Епізоотичний перебіг респіраторного мікоплазмозу птиці, економічні збитки та превентивні заходи.	2
13	Сальмонельгоз та пулуроз-тиф птиці спільне та особливості в запобіганні та ліквідації.	2
14	Превентивні заходи з мікозів та мікотоксикозів птиці.	2
15	Заходи з профілактики та ліквідації орнітозу та віспи птахів.	2
	Модуль 5	
1	Крівельоз, дерматобіоз	2

2	Едемагеноз цефаноміоз, фарингоміоз	2
3	Особливості діагностики та сучасні засоби боротьби з ентомозами.	2
4	Трипаносомози жуйних. Тейлеріози тварин	2
5	Еймеріоз та ізоспороз свиней.	2
6	Еперитрозоознози продуктивних тварин.	2
7	Борелліоз свиней.	2
8	Особливості діагностики та заходів боротьби з шистосомозами тварин	2
9	Особливості діагностики та заходів боротьби з фасціолопсозом тварин	2
10	Превентивні технології за хастіольозу та еуритремозу жуйних	2
11	Особливості профілактики гельмінтозів у птиці	2
12	Авітеліноз та Стилезіоз жуйних	2
13	Особливості профілактики і лікування елафостронгільозу	2
14	Дипеталонемоз овець	2
15	Сучасні заходи профілактики та діагностики скрябінемозу	2
Разом		30

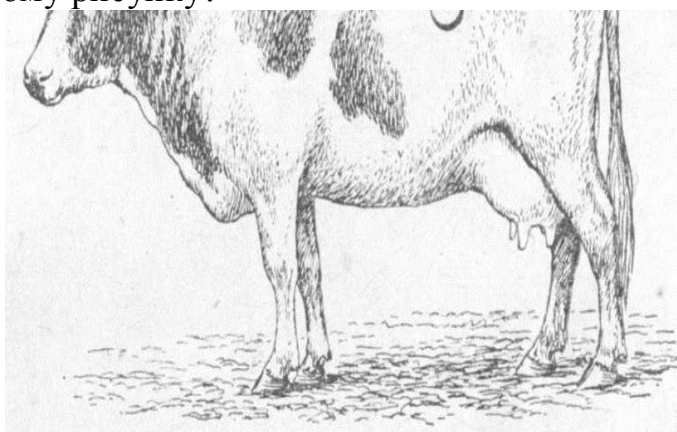
6. Самостійна робота під керівництвом НПП

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці хвороб серцево-судинної системи у великої рогатої худоби, овець і кіз.	3
2	Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці хвороб системи дихання у великої рогатої худоби, овець і кіз.	3
3	Методика застосування спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при хворобах системи травлення у великої рогатої худоби, овець і кіз. Аналіз досліджень.	2
4	Методика застосування спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при хворобах печінки у жуйних. Аналіз досліджень.	2
5	Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень хвороб, пов'язаних із переважаючим порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обмінів у великої рогатої худоби, овець і кіз.	2
6	Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень хвороб, пов'язаних із переважаючим порушенням мінерального обміну у великої рогатої худоби, овець і кіз.	2
7	Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень хвороб, пов'язаних із переважаючим порушенням вітамінного обміну у великої рогатої худоби, овець і кіз.	2
8	Методика застосування спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при хворобах молодняку великої рогатої худоби, овець і кіз.	2
9	Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень при хворобах ендокринних органів у великої рогатої худоби, овець і кіз.	2
10	Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень при отруєннях великої рогатої худоби.	2
11	Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень при хворобах нирок та сечових шляхів у великої рогатої худоби, овець і кіз.	2
12	Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень при хворобах системи крові, імунної систем та алергічних хвороб у великої рогатої худоби, овець і кіз.	2
13	Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при хворобах нервової системи у великої рогатої худоби, овець і кіз.	2
14	Аналіз кормів та прогнозування пов'язаних із ними патологій у великої рогатої худоби, овець і кіз	2

15	Диспансеризація свиней	3
16	Диспансеризація поросят	3
17	Застосування засобів мікробіологічного та хімічного синтезу для загальної профілактики хвороб свиней	3
18	Профілактика транспортного стресу та передзабійна підготовка свиней	2
19	Діагностика, лікування та профілактика отруєнь кормовими добавками і токсинами кормів у поросят	3
20	Біохімічні перетворення протеїну і амінокислот в організмі птиці. Оцінка протеїнового і амінокислотного живлення птиці. Способи балансування протеїнової і амінокислотної годівлі	3
21	Особливості будови, вікові та функціональні зміни органів, систем та апаратів та біологічні особливості фізіологічних процесів організму птахів у представників ряду куроподібних і гусеподібних	3
22	Біохімічні перетворення мінеральних речовин в організмі птиці. Оцінка мінерального живлення птиці. Способи балансування вітаміно-мінеральної годівлі	2
23	Біохімічні перетворення ліпідів у організмі птиці. Оцінка ліпідного живлення птиці. Способи ліпідної годівлі	2
24	Головні чинники, що викликають отруєння у птахівництва.	2
25	Вплив субклінічної імуносупресії на розведення домашньої птиці	2
26	Біобезпека під час імунодіагностики заразних хвороб птиці	2
27	Порядок оформлення та зберігання документації і звітності на птахівничих господарствах	2
	Разом	62
	Модуль 4	
1.	Охорона кордонів України від занесення інфекційних хвороб тварин. Документообіг та правила ввезення і вивезення тварин та тваринницької продукції в Україні. Ветеринарні об'єкти та організація праці ветеринарної служби.	1
2.	Імунобіологічна корекція мікрофлори кишечника запорука у профілактиці інфекційних хвороб тварин та підвищенні показників продуктивності тварин .	1
3.	Сучасна характеристика основних дезінфектантів та їх використання в неблагополучних господарствах. Роль і значення санації тваринницьких приміщень, дезакаризації та дезінвазії при вирощуванні жуйних тварин.	1
4.	Профілактичне карантинування тварин. Відпрацювання на стенді ділових ігор карантинні профілактичні заходи при сибірці, серед жуйних тварин.	1
5.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації лептоспірозу.	1
6.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації браздоту, інфекційної ентеротоксемії -	1
7.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації копитної гнилі.	1
8.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації інфекційної агалакції овець і кіз.	1
9.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації актиномікозу, аспергильозу.	1
10.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації трихофітії і мікроспорії.	1
11.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації пеніцилотоксикозу.	1
12.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації лістеріозу.	1
13.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації стрептококозу.	1
14.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації сальмонельозу	1
15.	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації колібактеріозу	1

16.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості псевдотуберкульозу	1
17.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості контагіозної ектимі овець і кіз	1
18.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості ліквідації інфекційного маститу	1
19.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості хламідіозу	1
20.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості бруцельозу	1
21.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості туберкульозу	1
22.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості мікоплазмозу	1
23.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості вібріозу	1
24.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості стахіботріотоксикозу	1
25.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості некробактеріозу	1
26.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості пастерельозу тварин	1
27.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості інфекційного полісерозиту свиней.	1
28.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості колієнтеротоксемії	1
29.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості трансмісивного вірусного ентериту свиней	1
30.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості фузаріотоксикозу свиней	1
31.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості інфекційного атрофічногориніту свиней	1
32.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості дизентерії свиней	1
33.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості везикулярної екзантеми	1
34.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості везикулярної хвороби свиней	1
35.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості вірусного гепатиту каченят	1
36.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості вірусного ентериту гусенят	1
37.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості віспи птиці	1
38.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості інфекційної бурсальної хвороби	1
39.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості інфекційного бронхіту курей	1
40.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості інфекційного ларинготрахеїту	1
41.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості лейкозу птиці	1
42.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості некротичного ентериту птиці	1
43.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості пастерельозу птиці	1
44.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості синдрому зниження несучості	1
45.	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості орнітозу	1

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «Магістр» Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»	Кафедра терапії і клінічної діагностики 2020-2021 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Превентивні технології забезпечення здоров'я продуктивних тварин»	Затверджую зав. кафедри Костенко В.М. «__» _____ 2020 р.
Екзаменаційні запитання			
1. З чого починається обстеження під час проведення диспансеризації в умовах молочних ферм?			
2. Нейрогуморальна регуляція статевої функції ВРХ.			
Тестові завдання різних типів			
1. Завдання 1. Що зображено на даному рисунку?			
1) місце проколу сліпої кишки; 2) місце проколу рубця; 3) місце проколу книжки; 4) місце проколу сичуга.			
2. Що таке ламініт?			
1.	ураження м'якушів		
2.	ураження сосочків основи шкіри копита		
3.	ураження листочків основи шкіри копита		
4.	ураження вінчика		
3. Індикатором гниття силосу є;			
1	оцтова кислота;		
2	молочна кислота;		
3	масляна кислота;		
4	валеріанова кислота.		
4. Причиною якого захворювання жуйних є нестача в раціоні вуглеводів?			
1	Ацидоз рубця		
2	Кетоз		
3	Міоглобінурія		
4	Ожиріння		
5. Актуальними проблемами в скотарстві України є:			
1.	Висока неплідність.		
2.	Висока собівартість молока.		
3.	Відсутність можливостей для реорганізації тваринництва.		
4.	Недостатність трудових ресурсів.		

5.	Низька продуктивність корів.	
6.	Низький вихід телят на 100 корів.	
7.	Постійне зниження чисельності поголів'я корів.	

6. Вкажіть тривалість стадій розвитку жовтого тіла статевого циклу у корів.		
1. Стадія формування (росту) ЖТ	А. 1-5 доба циклу;	
2. Стадія активної секреції	В. 5-17-доба циклу ;	
3. Стадія регресії ЖТ	С. 18-21 доба циклу	

7. Рання хіміотерапія гіподермозу великої рогатої худоби це:		
1. Заходи, направлені на недопущення контакту оводів з тваринами	3. Заходи, направлені на знищення личинок 1-ї стадії	
2. Заходи, направлені на знищення личинок 2-ї і 3-ї стадій		

8. Яким чином велика рогата худоба заражається збудником дерматобіозу?		
1. Відкладання самками оводів яєць на тіло тварин	3. Шляхом нападання на тварин кровосисних членистоногих (комарів, кліщів)	
2. Відкладання самками оводів личинок на тіло тварин		

9.	
	При спалахах яких захворювань на господарство накладають карантин?
1	туляремія
2	бруцельоз
3	туберкульоз
4	лептоспіроз
5.	сказ
6.	ящур

10.	
	Назвіть основний метод прижиттєвої діагностики туберкульозу у великої рогатої худоби
1	клінічний
2	алергічний
3	серологічний
4	гематологічний

8. Методи навчання

- Словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- Наочні (демонстрація презентацій, фото відео);
- Практичні (лабораторна робота, практична робота, статистична обробка)

9. Форми контролю

- Поточний (опитування, тестування);
- Рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);
- Підсумковий (тестування, іспит).

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. Методичне забезпечення

1. Фізико-хімічні, морфологічні та біохімічні дослідження крові сільськогосподарських тварин: Методичні вказівки / М.І. Цвіліховський, І.Г. Погурський, В.О. Бондар та ін. – К.: НАУ, 2002. – 49 с.
2. Електрокардіографія: принцип будови електрокардіографів і порядок роботи на них. – Частина 1: Методичні вказівки / М.І. Цвіліховський, І.Г. Погурський, В.І. Береза та ін. – К.: НАУ, 2003. – 22 с.
3. Електрокардіографія: Будова та аналіз електрокардіограми у здорових і хворих тварин. Частина 2: Методичні вказівки / М.І. Цвіліховський, І.Г. Погурський, В.І. Береза та ін. – К.: НАУ, 2004. – 17 с.
4. Методологические оценки клинко-морфологических показателей крови домашних животных / Бажибина Е., Коробов А., Середя С., Сапрыкин В. – М.: Аквариум. – 2004.
5. Методические указания по клиническому исследованию мочи и кала / И.П. Кондрахин. Симферополь – Крымский государственный агротехнологический университет, 2003. – 34 с.
6. Рання діагностика, терапія та профілактика патології обміну речовин у великої рогатої худоби.: Методичні рекомендації / В.Ю. Чумаченко, М.О. Судаков, В.Я. Колесник та ін. – К.: 1999. – 18 с.
7. Синдроми найбільш поширених внутрішніх незаразних хвороб тварин: Методичні вказівки / М.І. Цвіліховський, М.О. Судаков, В.Ю. Чумаченко та ін. – К.: НАУ, 2000. – 30 с.
8. Галат В. Ф., Березовський А. В., Сорока Н. М., Прус М. П., Євстаф'єва В.О., Галат М. В. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Підручник./ за ред. проф. Галат В. Ф. - Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2012. - 338.
9. Галат В. Ф., Березовський А. В., Сорока Н. М., Прус М. П., Євстаф'єва В.О., Галат М. В. Інвазійні хвороби жуйних тварин. Навчальний посібник. / за ред. проф. Галат В. Ф. - Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2011. 144.

10. Ветеринарна паразитологія / Ю.Г. Артеменко, В.Ф. Галат, Л.П. Артеменко та ін. – К.: Лібра, 1998. – 288 с.
11. Методичні вказівки для діагностики філяріатозів тварин та стратегія основних лікувально-профілактичних заходів при них / Н.М. Сорока, А.В. Березовський, В.Ф. Галат. – К.: Ветінформ, 2002. – 26 с.
12. Методичні вказівки з діагностики гельмінтозів тварин / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока. – К.: Ветінформ, 2004. – 54 с.
13. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н.М. Сорока; За ред. В.Ф. Галата. – К.: Вища освіта, 2003. – 464 с.
14. Практикум із паразитології / В.Ф. Галат, Ю.Г. Артеменко, М.П. Прус та ін.; За ред. В.Ф. Галата. – К.: Урожай, 2001. – 192 с.
15. Галат В. Ф., Березовський А. В., Сорока Н. М., Прус М. П. Інвазійні хвороби свиней. Навчальний підручник. / за ред. проф. Галат В. Ф. - Київ-2006. - 95.
16. Семенко О.В. Сучасні схеми профілактики паразитарних хвороб свиней. Методичні рекомендації. Київ-2012.
17. Литвин В.П., Поліщук В.В. Методика епізоотологічного обстеження /Методичні вказівки. Видавництво УСГА, 1992. С 21.
18. Недосеков В.В., Литвин В.П., Поліщук В.В., Мельник В.В., Гомзікрв О.М. Алергічні дослідження у ветеринарній медицині. Методичні вказівки для студентів та магістрів. Київ 2010. С. 17.
19. Гришок Л.П., Недосеков В.В., Падолка О.В. та ін.. Методичні рекомендації по плануванню, організації та проведенні пероральної імунізації диких м'ясоїдних проти сказу. Київ 2010. С.15.
20. Недосеков В.В., Литвин В.П., Поліщук В.В., Гомзікрв О.М. Аерозолі у ветеринарній медицині. Методичні вказівки для студентів та магістрів. Київ 2010. С. 31.
21. Корнієнко Л.Є., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом. - Біла Церква. – 2010. -271с.
22. Корнієнко Л.Є., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби птиці.- Херсон Гринь Д.С. – 2012. -527 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Внутренние незаразные болезни крупного рогатого скота / Под. ред. П.С. ИONOва. – 3-е изд. перераб. и доп. – М.: Колос, 1975. – 416 с.
2. Внутрішні незаразні хвороби тварин / М.О. Судаков, М.І. Цвіліховський, В.І. Береза, І.Г. Погурський, В.С. Січкарь; За ред. М.О. Судакова. – К.: Мета, 2002.-352с.
3. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2004. – 608 с.
4. Галат В. Ф., Березовський А. В., Сорока Н. М., Прус М. П., Євстаф'єва В.О., Галат М. В. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Підручник./ за ред. проф. Галат В. Ф. - Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2012. - 338.
5. Галат В. Ф., Березовський А. В., Сорока Н. М., Прус М. П., Євстаф'єва В.О., Галат М. В. Інвазійні хвороби жуйних тварин. Навчальний посібник. / за ред. проф. Галат В. Ф. - Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2011. 144.
6. Методичні вказівки з діагностики гельмінтозів тварин / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока. – К.: Ветінформ, 2004. – 54 с.
7. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н.М. Сорока; За ред. В.Ф. Галата. – К.: Вища освіта, 2003. – 464 с.
8. Практикум із паразитології / В.Ф. Галат, Ю.Г. Артеменко, М.П. Прус та ін.; За ред. В.Ф. Галата. – К.: Урожай, 2001. – 192 с.

9. Галат В. Ф., Березовський А. В., Сорока Н. М., Прус М. П. Інвазійні хвороби свиней. Навчальний підручник. / за ред. прф. Галат В. Ф. - Київ-2006. - 95.
10. Литвин В.П., Ярчук Б.М. Загальна епізоотологія. К, Урожай, 1995. - 256 с.
11. Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П. та ін. Загальна епізоотологія. - Біла Церква, 2002,- 656с
12. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін.. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.:Аграрна наука, 2002.-400с
13. Законодавство України про ветеринарну медицину. За ред. П.П.Достоевського та В.І.Хоменко. - К.: Урожай. - 1999.-592 с.

Допоміжна

1. Болезни крупного рогатого скота: Справочник / Х.Д. Хайдрик, И.Грунер. – М.: Агропромиздат, 1985. – 304 с.
2. Болезни крупного рогатого скота / Э. Визнер. – М.: Колос, 1970. – 424 с.
3. Болезни овец и коз / М.В. Загороднев – 3-е изд. перераб. и доп. – М.: Колос, 1973.- 415 с.
4. Ветеринарная диспансеризация сельскохозяйственных животных: Справочник / В.И. Левченко, Н.А. Судаков, Г.Г. Харута и др.; Под ред. В.И. Левченко. – К.: Урожай, 1991. – 304 с.
5. Ветеринарна клінічна біохімія. / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін. – Біла Церква, 2002. – 400 с.
6. Корма и питание. / М.Е. Энсмингер и др. (Пер. с англ.) – перевод второго издания 1990 года. – Издательская компания Энсмингера, Калифорния, США. – 974 с.
7. Мікроелементози сільськогосподарських тварин / М.О. Судаков, В.І. Береза, І.Г. Погурський та ін.; За ред. М.О. Судакова. – К.: Урожай, 1991. – 144 с.
8. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. / Яблонський В.А., Хомін С.П., Каліновський Г.М. та інші. – Вінниця, “Нова книга”, 2008. – 600 с.
9. Дженсен Р., Маккей Д. Болезни крупного рогатого скота при промышленном откорме. (Пер. с англ.) – М.: Колос, 1977. – 366 с.
10. Карпуть И.М. Иммунология и иммунопатология болезней молодняка. – Минск: Урожай, 1993. – 288 с.
11. Клінічна ветеринарна фармакологія: Навчальний посібник / За ред. О.І. Каннюки. – Одеса: Астропринт, 2006. – 296 с.
12. Кондрахин И.П. Алиментарные и эндокринные болезни животных. – М.: Агропромиздат, 1989. – 256 с.
13. Корма и питание. / М.Е. Энсмингер и др. (Пер. с англ.) – перевод второго издания 1990 года. – Издательская компания Энсмингера, Калифорния, США. – 974 с.
14. Мікроелементози сільськогосподарських тварин / М.О. Судаков, В.І. Береза, І.Г. Погурський та ін.; За ред. М.О. Судакова. – К.: Урожай, 1991. – 144 с.
15. Патология обмена веществ у высокопродуктивного крупного рогатого скота / под. ред.. В.П. Шишкова – М.: Колос, 1978. – 394 с.
16. Мікроскопічні дослідження осадів сечі сільськогосподарських тварин: Методичні вказівки / М.І. Цвіліховський, В.А.Грищенко, І.Г. Погурський, В.О. Бондар, Т.І. Левищенко. – К.: НАУ, 2000. – 37 с.
17. Стреси сільськогосподарських тварин і птиці / В.М. Головач, В.В. Снітинський, Г.В. Аксіонова та ін. – К.: Урожай, 1992. – 256 с.
18. Василькова З.Г. Методы гельминтологических исследований (Пособие для врачей и биологов). – М.: Медгиз, 1955. – 228 с.

19. Гельминтологическая оценка пастбищ. Под ред. Е.Е. Шумаковича. – М.: Колос, 1973. – 240 с.
20. Демидов Н.В. Гельминтозы животных: Справочник. – М.: Агропромиздат, 1987. – 335 с.
21. Зажитцева та посмертна діагностика гельмінтозів тварин: Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини / С.І. Пономар, А.А. Антіпов, Ю.Г. Артеменко та ін. – Біла Церква, 2003. – 54 с.
22. Котельников Г.А. Гельминтологические исследования животных и окружающей среды: Справочник. – М.: Колос, 1983. – 208 с.
23. Котельников Г.А. Диагностика гельминтозов животных. – М.: Колос, 1974. 240 с.
24. Котельников Г.А. Рекомендации по диагностике гельминтозов сельскохозяйственных животных. – М.: Россельхозиздат, 1981. – 31 с.
25. Лабораторные исследования в ветеринарии: Вирусные, рикетсиозные и паразитарные заболевания: Справочник под ред. Б.И. Антонова. – М.: Агропромиздат, 1987. – 24 с.
26. Методические рекомендации по диагностике наиболее распространенных гельминтозов сельскохозяйственных животных / Г.А. Котельников, В.М. Хренов. – М., 1980. – 34 с.
27. Методические рекомендации по проведению исследований в гельминтологии. – М., 1983. – 85 с.
28. Мигачева Л.Д., Котельников Г.А. Методические указания по использованию устройства для подсчета яиц гельминтов при диагностике нематодозов животных // Рекомендации Госагропрома СССР по внедрению достижений науки и практики в производство. – М., 1987. – № 6. – С. 85–87.
29. Основные методы диагностики гельминтозов: Метод рекомендации для студентов ветеринарного факультета и слушателей факультета повышения квалификации / Белоцерков. с.-х. ин-т; Сост. Ю.Г. Артеменко, А.А. Антипов. – Белая Церковь, 1990. 53 с.
30. Паразитарные заболевания сельскохозяйственных животных /Л.П. Дьяконов, И.В. Орлов, И.В. Абрамов и др. – М.: Агропромиздат, 1985. – 383 с.
31. Паразитарные и инвазионные заболевания сельскохозяйственных животных / К.И. Абуладзе, Н.Л. Колавский, С.Н. Никольский и др.; Под ред. К.И. Абуладзе. – М.: Колос, 1982. – 496 с.
32. Паразитология и инвазионные болезни животных / М.Ш. Акбаев, А.А. Водянов, Н.Е. Косминков и др. – М.: Колос, 1998. – 743 с.
33. Потемкина В.А., Демидов Н.В. Справочник по диагностике и терапии гельминтозов животных. – М.: Сельхозгиз, 1955. – 352 с.
34. 18. Правила передзайного ветеринарного огляду тварин і ветеринарно-санітарній експертизи м'яса та м'ясних продуктів. Мін. Аграрної політики України, Держ. департамент вет. медицини. – Київ, 2002. – 130 с.
35. Практикум із паразитології / В.Ф. Галат, Ю.Г. Артеменко, М.П. Прус та ін.; За ред. В.Ф. Галата. – К.: Урожай, 1999. – 192 с.
36. Практикум по диагностике инвазионных болезней / М.Ш. Акбаев, К.И. Абуладзе, В.И. Тараканов и др. – М.: Колос, 1994. – 255 с.
37. Рекомендації щодо застосування камери для підрахунку яєць гельмінтів / Пономар С.І.. – Біла Церква. – 2001 – 12 с.
38. Справочник по болезням жвачных / В.К. Чернуха, Е.В. Андреев, И.И. Белоконов и др.; Под ред. В.К. Чернухи. – К.: Урожай, 1987. – 352 с.
39. Справочник специалиста ветеринарной лаборатории / Н.В. Коротченко, Ю.П. Смиян, А.П. Адаменко и др.; Под ред. Ю.П. Смияна. – К.: Урожай, 1987. – 368 с.
40. Степанов А.В. Лабораторная диагностика гельминтозов сельскохозяйственных животных тропических стран: Методические указания. – М.: МВА, 1983. – 60 с.
41. Шевцов О.О. Диференційна діагностика гельмінтозів свійських тварин. Для студентів-заочників ветеринарного факультету. – К., 1970. – 36 с.
42. Шевцов О.О. Довідник з диференційної діагностики гельмінтозів сільськогосподарських

- тварин. – К.: Урожай, 1973. – 288 с.
43. Gamble H.R. Trichinellosis. // Office International des Epizooties. Manual of standards for diagnostic tests and vaccines. List A and B diseases of mammals, birds and bees. Fourth edition. – Paris, France, 2000. – P. 322 – 327.
44. Ветеринарная микробиология и иммунология. Под редакцией Н.А.Радчука. М., Агропромиздат, - 1991
45. Справочник ветеринарного врача. Под редакцией Н.А.Судакова и П. П. Достоевского. К., Урожай, - 1990

13. Інформаційні ресурси

1. Большая медицинская библиотека <http://med-lib.ru/spravoch/infekt/index.php>
2. Державний комітет ветеринарної медицини України <http://www.vet.gov.ua/law/ua/>
3. Медична бібліотека, розділ «Ветеринарія» <http://www.booksmed.com/veterinariya/2459-veterinarnaya-toksikologiya-s-osnovami-ekologii-argunov-uchebnik.html>
4. Бібліотека ЕКОГІНТОКС http://www.medved.kiev.ua/Publ/Publ_ua.htm
5. **Бібліотечний фонд** <http://bfpais.ru/index.php3?id=6191&nid=284>
Паразитарні (інвазійні) хвороби тварин - UA.TextReferat.com<http://ua.textreferat.com/referat-15185-1.html>
6. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум//gendocs.ru/docs/33/32191/conv_1/file1.pdf
7. Паразитарні (інвазійні) хвороби тварин //www.referatcentral.org.ua ›
Поширення основних гельмінтозів жуйних тварин та розробка www.lib.ua-ru.net/diss/cont/345414.html
 1. www.vet.gov.ua
 2. www.rada.gov.ua
 3. www.nau.ua